

Kako trgovati **ZLATOM**

SADRŽAJ

Uvod	4
1. Pristupačnost	5
2. Likvidnost	5
3. Sposobnost za long i short	5
4. Stabilnost	5
5. Leveridž	5
6. Volatilitnost	6
7. Nema datuma isteka ugovora.....	6
Koje su mane trgovanja CFD-ovima zlata	6
1. Rizik vezan za korišćenje marže	6
2. Zahtjevi nestabilnog tržišta	6
3. Troškovi držanja pozicije duže vrijeme	7
Zašto investirati u zlato?	7
Šta je ulaganje u zlato i CFD trgovanje zlatom?	7
Šta je XAUUSD CFD?	8
Shvatite šta pokreće cijenu zlata	9
1. Globalna potražnja.....	9
2. Trgovina zlatom: izvor tražnje za zlatom.....	9
3. Inflacija	9
4. Rudarska proizvodnja.....	10
5. Kamatne stope.....	10
6. Američki dolar.....	10
7. Finansijski stres i politička nesigurnost	10
Zlato kao sigurno utočište.....	11
Šta su sredstva utočišta i kako se njima trguje	11
Kako trgovati imovinom sigurnog utočišta	12
Primjeri sredstava utočišta	12

---

1. Zlato	13
2. Vladine obveznice	13
3. Američki dolar	13
4. Japanski jen	14
5. Švajcarski franak	14
6. Odbrambene zalihe	14
Šta je CFD trgovanje?	15
Kratka istorija CFD-a	15
Kako trgovati CFD-ovima na zlato?	16
Kada trgovati CFD-ovima na zlato.....	16
Prednosti trgovanja CFD-ovima na zlato	17
Trgovanje CFD-ovima za zlato	17
Naknade	17
Margin trading i leveridž	17
Kakav se uticaj na cijenu zlata očekuje?	18
Trgovanje zlatom preko CFD-a	19
Primjeri.....	20
Uslovi trgovanja: Limit Prime Securities	20

UVOD

Kroz istoriju se na zlato uvijek gledalo kao na vrijednu robu i to sa dobrim razlogom. Pored toga što je plemeniti metal tražen u mnogim industrijama, ono je idealna zaštita od rizika na finansijskom tržištu, posebno tokom perioda makroekonomske i geopolitičke neizvjesnosti. Generalno, na globalnom tržištu postoji jaka potražnja za zlatom, što ga čini jednom od najtraženijih roba na svijetu.

ČINJENICA: Skoro svo zlato na Zemlji potiče od meteorita koji su pali na Zemlju više od 200 miliona godina nakon njenog formiranja.

Ako želite da trgujete zlatom, postoji nekoliko opcija koje su vam otvorene. Možete direktno ulagati u fizičko zlato kupovinom zlatnih poluga od trgovaca polugama ili preko fondova kojima se trguje na berzi zlata (ETF). Alternativno, možete trgovati zlatom preko ETF-ova koji prate kretanje robe ili kupiti CFD-ove zlata (ugovore za razliku) koji prate osnovnu cijenu sredstva. Ovo posljednje je jedan od najpopularnijih načina trgovanja zlatom i prilično je lako shvatiti zašto kada znate kako funkcioniše trgovanje CFD-ovima zlata.

Ugovor o razlici (CFD) za zlato je derivat koji vam omogućava da trgujete cijenom zlata bez preuzimanja stvarnog vlasništva nad robom. Dobra stvar u vezi sa CFD-ovima je da i dalje možete da uživete u svim dobicima kao da ste vlasnik zlata. Pored toga, CFD-ovima se trguje uz leveridž, što vam daje veću izloženost tržištu zlata za samo djelić iznosa koji bi vam bio potreban za kupovinu fizičkog zlata.

Trgovanje zlatom funkcioniše slično trgovanju na Forex-u. Trgovinski kod za zlato na platformama za trgovanje je XAU, a najpopularniji kurs zlata je denominiran u američkim dolarima i označen kao XAU/USD.

Ostali kursevi CFD-a se u velikoj mjeri razlikuju od brokera, ali uključuju denominacije u eurima (XAU/EUR), britanskoj funti (XAU/GBP), japanskim jenima (XAU/JPY) i švajcarskim francima (XAU/CHF).

Trgovanje CFD-om na zlato je pokušaj da se kapitalizuje kretanje cijena zlata. Shodno tome, uspjeh na tržištu zlata u velikoj mjeri zavisi od vaše sposobnosti da predvidite i analizirate kretanja na tržištu. Ključni element koji će vam pomoći u predviđanju cijene zlata je vaše razumijevanje faktora koji utiču na cijenu robe.

1. Pristupačnost

Iako kupovina fizičkog zlata može uključivati neke dugotrajne procese, otvaranje CFD računa za trgovanje je relativno jednostavno i brzo. Kupovina zlata je takođe prilično skupa – cijena jedne zlatne poluge je u prosjeku više od 50.000 dolara. Osim ako nemate mnogo novca na raspolaganju, trgovanje CFD-ovima na zlato je najpristupačniji način za učešće na tržištu.

2. Likvidnost

Procenjuje se da je dnevni obim trgovanja zlatom oko 70 milijardi dolara, i premašuje većinu valutnih parova osim EUR/USD, GBP/USD i USD/JPY. Veliki obim trgovanja daje CFD-ovima na zlato visoku likvidnost. Ova visoka likvidnost znači da su CFD-ovi na zlato jeftiniji za trgovanje u poređenju sa drugim finansijskim instrumentima i da su provizije koje se naplaćuju obično veoma male. Pored toga, visoka likvidnost znači da je prodaja CFD ugovora laka, što nas dovodi do sledeće prednosti.

3. Sposobnost za long i short

Kada trgujete CFD-ovima na zlato, ne morate da čekate na idealnu situaciju na tržištu. Visoka likvidnost CFD-ova na zlato znači da možete iskoristiti kretanje cijena i na rastućim i na opadajućim tržištima. Ako mislite da će cijena zlata porasti u odnosu na valutu, idete na long (kupujete), a ako mislite da će se cijena zlata smanjiti u odnosu na valutu, idete na short (prodaju).

4. Stabilnost

Pošto CFD-ovi omogućavaju trgovcima da imaju koristi čak i kada tržišta padaju, CFD-ovi na zlato su povoljan instrument. Oni mogu ponuditi trgovcima određenu stabilnost i šansu za uspeh čak i na nestabilnim tržištima.

5. Leveridž

CFD-ovi su finansijski proizvodi sa leveridžom. Ne morate da deponujete pun iznos potreban za otvaranje pozicije. CFD-ovi na zlato obično dolaze sa visokim nivoom leveridža. Na primer, ako dobijete leveridž 50:1 na poziciji od 50.000 dolara, od vas će se tražiti da deponujete samo 1.000 dolara na svoj račun da biste otvorili cio ugovor od 50.000 dolara. Isto tako, trebalo bi da deponujete samo 500 dolara sa leveridžom 100:1.

6. Volatilitnost

Tržište zlata je veoma promjenljivo i njegova cijena ima tendenciju da fluktuiira više od tradicionalnih valutnih parova kao što je EUR/USD gde se cijena kreće od oko 50-100 pipsa skoro svaki dan. Ova volatilitnost daje trgovcima više mogućnosti da uspiju na tržištu zlata.

7. Nema datuma isteka ugovora

CFD-ovi na zlato nemaju datum isteka i trgovac bira kada će zatvoriti poziciju. Ovo je korisno jer možete zadržati otvorenu poziciju dok ne dobijete željenu maržu profita, iako biste morali da platite malu naknadu koja se zove SWAP za pozicije koje su otvorene na kraju dana.

Koje su mane trgovanja CFD-ovima zlata

Dok trgovanje CFD-ovima na zlato nudi trgovcima nekoliko prednosti, postoje određeni rizici vezani za to.

1. Rizik vezan za korišćenje marže

CFD-ovima zlata se trguje uz marginu korišćenjem leveridža, što znači da se profit trgovca povećava. Međutim, ista poluga koja povećava iznos prinosa takođe može povećati gubitke, zbog čega ga treba koristiti oprezno.

2. Zahtjevi nestabilnog tržišta

Koliko god se ulaganje u zlato smatralo sigurnim utočištem kada su berze nepredvidive, visoka volatilitnost tržišta možda neće dobro funkcionisati sve vrijeme. Sporo kretanje na tržištu može imati veliki uticaj na cijenu zlata i to može rezultirati velikim gubicima.

Takođe, kada su tržišta veoma nestabilna, šanse za iznenadne padove su velike, a to znači da morate pažljivo pratiti i održavati nivo marže. U slučaju velike volatilnosti tržišta, broker bi mogao da uputi Margin call (zahtjev brokera da investitor deponuje dodatni novac ili hartije od

3. Troškovi držanja pozicije duže vrijeme

Iako tržište CFD-a obično uključuje pokušaj profitiranja od kratkoročnih kretanja cijena, neki trgovci mogu odlučiti da zadrže svoje pozicije na duži period. Kada se to dogodi, brokeri mogu primjeniti SWAP za višednevno održavanje otvorenih pozicija i u nekim slučajevima to može postati veoma skupo. Važno je razumjeti stvarnu cijenu držanja pozicije prije nego što to uradite, jer ponekad rezultati ne opravdavaju troškove.

Zašto investirati u zlato?

Zlato je oduvijek igralo važnu ulogu u glavnim svjetskim valutnim sistemima. Zlato je prvi put postalo jedinstveni metalni standard za američki dolar 1900. godine, a do 1973. godine je bilo rezerva za američki dolar. Iako zlato više nije monetarni standard, vlade i centralne banke i dalje drže zlato kao portfelj u svojim rezervama za podršku papirnim valutama.

Cijena zlata je kontinuirano rasla od 2000. godine.

Šta je ulaganje u zlato i CFD trgovanje zlatom?

Ulaganje u zlato i trgovanje sa zlatom su dva različita načina da se potencijalno profitira ne budućem kretanju cijena na tržištu zlata.

Kada investirate u zlato, unaprijed preuzimate vlasništvo nad imovinom i profitirate ako plemeniti metal poraste. Kada trgujete CFD zlatom, zauzimate stav o rastu ili opadanju osnovne cijene – što znači da nećete preuzeti vlasništvo nad samom imovinom.

Šta je XAUUSD CFD?

U CFD trgovanju, zlato je upareno sa USD, a par se zove XAUUSD. To znači da je pažljivo praćenje USD i kretanja u američkoj ekonomiji neophodno kada tražite dobru priliku za trgovinu CFD-om na zlato. CFD-ovi na zlato se ne razlikuju od bilo kojih drugih CFD-ova, ali baš kao i drugi CFD-ovi na robu, trgovanje zlatom ima svoje razlike.

Postoji nekoliko vrsta zlatne imovine koja vam je dostupna za trgovanje ili ulaganje, u zavisnosti od toga da li ste zainteresovani za fizičku imovinu ili ne. Oni uključuju:

Zlatne poluge

Fizičko zlato – u obliku novčića i poluga – obično se koristi kao skladište vrijednosti, kako za pojedinačne investitore tako i za banke. Potreba za skupim čuvanjem i osiguranjem često odvraća aktivnije investitore od kupovine metala.

Spot gold

Predstavlja cijenu zlata kupljenog unaprijed ili na licu mesta. Obično je to cijena jedne unce zlata. Prometno trgovanje zlatom je popularno sredstvo za trgovanje polugama bez potrebe da preuzmete vlasništvo nad plemenitim metalom.

Zlatne fjučerse

Fjučers ugovori vam omogućavaju da zamijenite zlato po fiksnoj cijeni na određeni datum u budućnosti. Imali biste obavezu da podržite svoj kraj dogovora, bilo da je to putem fizičkog ili gotovinskog poravnanja. Fjučers ugovori su standardizovani za kvantitet i kvalitet – samo njihovu cijenu određuju tržišne sile.

Zlatne opcije

Opcioni ugovori funkcionišu na sličan način kao i fjučers, ali bez obaveze izvršenja trgovine prilikom kupovine. Opcije vam daju pravo na razmjenu fizičkog zlata ili fjučersa zlata po određenoj cijeni na određeni datum. Call opcije daju vlasniku pravo da kupi plemeniti metal, dok put opcije daju vlasniku pravo da ga proda.

Zlatni ETF-ovi

Fondovi kojima se trguje na berzi (ETF) prate kretanje indeksa akcija kompanija za rudarstvo, preradu i proizvodnju zlata kojima se javno trguje. Trgovanje ili ulaganje u ETF daje vam mnogo širu izloženost nego što biste dobili sa jedne pozicije, što ih čini popularnim načinom diverzifikacije portfelja. ETF-ovi su pasivne investicije, koje repliciraju tržišne prinose, a ne nastoje da ih nadmaše.

Zlatne akcije

Trgovanje ili ulaganje u akcije može biti odličan način za indirektnu izloženost zlatu. Možete biti izloženi svakom elementu industrije zlata, od rudarstva i proizvodnje do finansiranja i prodaje. Važno je napomenuti da se akcije zlata ne kreću uvijek na isti način kao i poluge, jer postoji mnogo drugih faktora koji utiču na cijene akcija.

Shvatite šta pokreće cijenu zlata

Cijena zlata je određena ponudom i potražnjom. Postoji veliki broj faktora koji mogu uticati na tržišnu cijenu, uključujući:

1. Globalna potražnja

Od 1970-ih, potražnja za zlatom se učetvorostručavala svake godine – što je dovelo do povećanja cijene zlata. Bilo je perioda u kojima je zlato gubilo vrijednost, kao što je 2016. kada je cijena po unci pala na 1060 dolara. Ali beskrajna potražnja često je rezultirala višim cijenama zlata ili je barem omogućavala da zlato zadrži svoju vrijednost.

Zlato se koristi širom svijeta u razne svrhe, kao što su nakit, tehnologija i kao skladište vrijednosti za centralne banke i investitore. U stvari, potražnja za nakitom čini otprilike 50% globalne potražnje, dok 29% dolazi iz fondova kojima se trguje na berzi (ETF).

ČINJENICA: Prvi zlatnici pojavili su se oko 700. godine pre nove ere.

---

2. Trgovina zlatom: izvor tražnje za zlatom

Veliki deo potražnje za zlatom potiče od ekspanzije srednje klase u Indiji, Kini i jugoistočnoj Aziji.

3. Inflacija

Kada ljudi izgube povjerenje u svoju valutu, oni imaju tendenciju da kupuju zlato ili druge valute u porastu. Ovo je pre odbrambeni mehanizam nego investicija. Dakle, javlja se jednostavna uzročno-posledična veza: u vremenima visoke inflacije, cijene zlata obično rastu.

4. Rudarska proizvodnja

Stopa kojom rudarske kompanije proizvode zlato opada, jer se procjenjuje da je većina svjetskih zaliha zlata već iskopana. Proizvodnja je opala za otprilike 26% između 2011. i 2019. godine, jer su kompanije umanjile istraživanje kako bi sačuvale gotovinu.

Da bi pronašli nove zalihe zlata, naučnici su počeli da razvijaju tehnologije za otkrivanje ranije nedostupnih izvora zlata, pa čak i da istražuju mogućnost rudarenja u svemiru.

Iako postoji ograničena zaliha zlata – pošto se ono ne može uzgajati na isti način kao neke druge robe – ono koje postoji će zauvijek ostati u opticaju. To znači da se mnogo zlata sada reciklira kako bi se nastavila zadovoljavati potražnja.

Ako tražnja nastavi da raste, a ponuda nastavi da opada, cijena zlata će rasti.

5. Kamatne stope

Kada kamatne stope rastu, cijena zlata ima tendenciju pada jer se investitori okreću akcijama i imovini sa stalnim prihodom koji će im donijeti kapital.

Nasuprot tome, kada stope padaju, cijena zlata raste jer ekonomska neizvesnost dovodi do toga da se investitori okreću zlatu kao sigurnom utočištu za zaštitu svog bogatstva.

6. Američki dolar

Zlato i američki dolar imaju komplikovanu, ali obično obrnutu vezu. Kada dolar padne, investitori koji traže alternativni način za čuvanje vrijednosti često žure da kupe zlato, podižući njegovu cijenu. Pad dolara takođe ima tendenciju da poveća vrednost drugih valuta, a ta veća kupovna moć može povećati tražnju za zlatom koja je ranije bila nepriuštiva.

Ali u finansijskom svijetu stvari su rijetko tako jednostavne. Vanredne okolnosti mogu zakomplikovati jednačinu u kojoj bi politika mogla poništiti rezultat.

7. Finansijski stres i politička nesigurnost

U periodima finansijskog stresa i političke nestabilnosti, zlato se često posmatra kao sigurno utočište, jer ima tendenciju da zadrži svoju vrijednost kada cijena na drugim tržištima padne.

Na primjer, tokom prva tri mjeseca 2020. cijene zlata su porasle za 13% zbog straha od uticaja koronavirusa i narednih blokada na ekonomiju.

Cijena zlata je završila 2021. na 1.828,60 dolara po unci, što je pad od 2,9% u toku godine, pošto su investitori smanjili svoju izloženost metalu u očekivanju rasta kamatnih stopa. Cijena je 25. januara porasla na 1.855 dolara po unci, a zatim je pala na 1.786,60 dolara 28. januara. Prinosi na obveznice su porasli, smanjujući privlačnost plemenitih metala, jer njihovo držanje ne donosi kamatu. Ali kako su počele tenzije između Rusije i Ukrajine, u kombinaciji sa većim brojem nezaposlenih u SAD od očekivanog, vidjeli smo trend rasta cijena. Cijena zlata je dostigla 1.926 dolara 24. februara kada su ruske trupe prvi put ušle na teritoriju Ukrajine.

Od kraja januara cijene zlata su porasle za 10%. Pored zlata, veće cijene nafte, gasa, pšenice i drugih roba izazvale su značajan rast stope inflacije. Ovi brojevi su nadmašili rast nominalnih prinosa što je dovelo do nižih realnih prinosa u glavnim ekonomijama. Ovo je podržalo cijene zlata.

Ali ima još toga. Zlato je ponovo počelo da se ponaša kao sredstvo sigurnog utočišta. Sada ima pozitivan odnos sa volatilnošću američkog tržišta akcija i američkim dolarom. Smatramo da je privlačnost sigurnog utočišta - zlata, nestalna i da nije stabilna i da postoje periodi kada se tako ponaša i drugi periodi kada se doživljava kao rizično sredstvo. Kao što je slučaj sa nizom drugih roba, sredstva zlata su se promjenila na bolje kao rezultat rata u Ukrajini.

Zlato kao sigurno utočište

Investitori imaju tendenciju da se u velikoj mjeri oslanjaju na zlato u vremenima političke ili ekonomske neizvesnosti, a metal se često koristi kao sredstvo zaštite od inflacije ili devalvacije valute.

Međutim, kada bilo koja investicija postane previše popularna, postoji rizik da se stvori cjenovni balon, što bi moglo dovesti do rasta cijena kada on pukne. Iz tog razloga, mnogi trgovci zlatom odlučuju da se diverzifikuju na druga tržišta ili upravljaju svojim rizikom pomoću stop loss opcije.

Šta su sredstva utočišta i kako se njima trguje?

Sredstva sigurnog utočišta koriste investitori da ograniče svoju izloženost u vremenima nestabilnosti tržišta. Ako trgovci identifikuju koja sredstva će se vjerovatno cijeliti dok druga opadaju, mogu se pripremiti za pomijeranja na tržištu.

Sigurno utočište je finansijski instrument za koji se očekuje da će zadržati, ili čak dobiti vrijednost tokom perioda ekonomske krize. Ova imovina nije u korelaciji ili je u negativnoj korelaciji sa privredom u cjelini, što znači da bi mogla da poraste u slučaju tržišnog kraha.

Postoje određene karakteristike koje imovina često ima i koje doprinose njihovoj reputaciji sigurnog utočišta, a koje uključuju:

- 1. Likvidnost:** sredstvo mora biti lako konvertovano u gotovinu, u bilo kom trenutku;
- 2. Funkcionalnost:** sredstvo treba da ima upotrebu koja će kontinuirano pružati dugoročnu potražnju;
- 3. Ograničena ponuda:** rast ponude nikada ne bi trebalo da nadmaši potražnju;
- 4. Izvjesnost potražnje:** malo je vjerovatno da će sredstvo biti zamenjeno ili zastarelo;
- 5. Trajnost:** sredstvo ne bi trebalo da propada ili truli tokom vremena

Neće svako sigurno utočište imati sve ove karakteristike, tako da investitori moraju da donesu sud o najpogodnijem sigurnom utočištu za ekonomsku klimu. Važno je zapamtiti da ono što čini dobro utočište u jednoj situaciji na tržištu možda neće pokazati iste rezultate u drugoj, tako da investitori moraju biti jasni o tome šta žele da dobiju korišćenjem sigurnih investicija.

Trgovanje ili ulaganje u akcije može biti odličan način za indirektnu izloženost zlatu. Možete biti izloženi svakom elementu industrije zlata, od rudarstva i proizvodnje do finansiranja i prodaje. Važno je napomenuti da se akcije zlata ne kreću uvijek na isti način kao i poluge, jer postoji mnogo drugih faktora koji utiču na cijene akcija.

Kako trgovati imovinom sigurnog utočišta

Padovi tržišta su neizbježan dio tržišnih ciklusa, što znači da je u interesu investitora da se za njih što više pripremi.

U vremenima finansijske krize, sredstva koja se smatraju sigurnim utočištima imaju tendenciju da nadmaše većinu tržišta. Iako investitori prvenstveno koriste sigurna utočišta da zaštite vrijednost svog portfelja, važno je da trgovci budu u stanju da identifikuju sredstva utočišta i koriste ovo razumijevanje za predviđanje kretanja cijena i implementaciju sopstvenih strategija.

Na primjer, pomjeranje „rizičnije“ imovine moglo bi da izazove iznenadni pad tržišne cijene jer investitori hrle u sigurna utočišta, što znači da biste mogli da razmislite o izlasku iz dugih pozicija ili kratkim pozicijama. Ali ako ste uvjereni da možete identifikovati utočišta u ovom trenutku, onda postoji potencijal da profitirate od rasta cijena.

Ne postoji definitivan način za trgovinu obrascima sigurnih sredstava, jer sve zavisi od vaše motivacije. Ali bez obzira da li želite da iskoristite prednosti kretanja cijena ili da prilagodite sopstvene pozicije kako biste se zaštitili od pada cijena, ključno je razumjeti preovlađujuće raspoloženje tržišta oko sigurnih utočišta.

Primjeri sredstava utočišta:

Popularna utočišta se mogu menjati tokom vremena, tako da je važno pratiti trendove ulaganja. Međutim, postoji nekoliko sigurnih utočišta koja su ostala omiljena tokom godina, uključujući:

- 1. Zlato**
- 2. Vladine obveznice**
- 3. Američki dolar**
- 4. Japanski jen**
- 5. Švajcarski franak**
- 6. Odbrambene zalihe**

1. Zlato

Kada ljudi pomisle na sigurno utočište, najverovatnije će pomisliti na zlato. Kao fizička roba, na cijenu zlata često ne utiču odluke centralnih banaka o kamatnim stopama, a za razliku od papirnih valuta, njegovom snabdijevanjem se ne može manipulirati radnjama kao što je štampanje.

Možda najjači primer zlata kao sigurnog utočišta bio je nakon globalne finansijske krize 2008. Priliv investicija je prouzrokovao rast cijene zlata za skoro 24% samo tokom 2009. godine, na primer, i nastavio je ovu uzlaznu putanju u 2011.

Mnogi smatraju da je odluka o kupovini zlata zasnovana na istoriji valuta koje podržava zlato i kao čuvara vrijednosti. Teorija kaže da, pošto se zlato istorijski smatralo sigurnim utočištem, kada postoje znaci značajnog kolapsa tržišta, investitori se prebacuju na plemeniti metal.

ČINJENICA: Zlato se kopa više od 5.000 godina.

---

2. Vladine obveznice

Državne obveznice su u suštini fiksni termin „Dugujem ti“ od vlade, koje imaju periodične otplate kamata - trezorski zapisi i zapisi su vrsta obveznice. Jedina razlika između njih je vremenski period prije nego što će vam biti nadoknađeni u potpunosti. Trezorski zapisi imaju rok dospeljeća od godinu dana ili manje, dok trezorske obveznice mogu imati rok dospeljeća od deset godina ili više.

Investitori imaju tendenciju da imaju više poverenja u obveznice koje emituju vlade razvijenih ekonomija – najpopularniji su američki trezorski zapisi. Njihov status sigurnog utočišta zasniva se na kreditnom statusu američke vlade i visokom kvalitetu prihoda u američkim dolarima. Sa tako stabilnim prihodom iza imovine, investitori smatraju da su državne obveznice sigurno utočište bez rizika, posebno zato što će sve uloženo biti otplaćeno u potpunosti kada račun dospije.

Na primjer, u februaru 2018. godine, akcije su pale zbog rastućih prinosa na obveznice i ironično su naterale investitore da pobjegnu u američke obveznice trezora kao sigurno utočište.

3. Američki dolar

Više od 50 godina američki dolar je bio jedno od najpopularnijih utočišta tokom ekonomske krize. Ona pokazuje brojne karakteristike sigurnog utočišta – što je najvažnije, to je najlikvidnija valuta na deviznom tržištu.

Ovo povjerenje u američki dolar potiče od sporazuma iz Breton Vudsa iz 1944. godine, koji je uveo sistem fiksne valute i učinio dolar primarnom svetskom rezervnom valutom. Čak i nakon što je ovaj sistem ukinut, američki dolar je zadržao svoju poziciju sigurnog utočišta jer je predstavljao najveću svjetsku ekonomiju.

4. Japanski jen

Japanski jen se smatra sigurnim utočištem jer često raste u odnosu na dolar kada američke akcije i državne obveznice doživljavaju volatilnost.

Posle Drugog svjetskog rata, japanska privreda je restrukturisana, što joj je omogućilo da sustigne druge globalne ekonomije. Banka Japana (BoJ) je postala veoma poštovana i jen je uspostavljen kao glavna globalna valuta. Uprkos kontinuiranim intervencijama vlade, likvidnost jena je nastavila da privlači investitore u vremenima finansijskih problema.

Jen je stekao reputaciju sigurnog utočišta zbog visokog trgovinskog suficita Japana u odnosu na njegov dug. Vrednost strane imovine koju poseduju japanski investitori je daleko veća od japanske imovine koju duguju strani investitori – to znači da kada tržišta postanu „rizična“, novac se pomjera iz drugih valuta i vraća se na domaća tržišta, što jača jen.

Drugi dio razloga što jen nastavlja da deluje kao sigurno utočište tokom perioda tržišnih turbulencija je taj što svi veruju da jeste. Na sličan način kao i zlato, ono je postalo samoispunjavajuće proročanstvo.

5. Švajcarski franak

Studija centralne banke Njemačke pokazala je da je švajcarski franak često cijenio kada je globalna berza pokazivala znake finansijskog stresa.

Uobičajeni razlozi zbog kojih investitori favorizuju švajcarski franak kao sigurnu valutu uključuju političku neutralnost švajcarske vlade, snažnu švajcarsku ekonomiju i njihov razvijeni bankarski sektor.

Nezavisnost zemlje od EU takođe ju je učinila popularnim utočištem kapitala tokom negativnih političkih i ekonomskih okolnosti. U stvari, tokom krize u eurozoni, toliko novca je preslo u franak da je švajcarska centralna banka uvela privremenu vezu valute u odnosu na evro kako bi pokušala da oslabi svoju domaću valutu.

6. Odbrambene zalihe

Investitori koji žele da upravljaju svojim rizikom tokom ekonomskih padova takođe bi mogli da odluče da se okrenu odbrambenim akcijama, jer imaju tendenciju da rade bolje od šireg tržišta akcija tokom recesije.

Odbrambene akcije opisuju akcije kompanija koje su uključene u obezbeđivanje dobara i usluga kao što su komunalije, osnovne potrošačke namirnice, hrana i piće kao što su: [pšenica](#), [šećer](#), [pamuk](#) itd. ostaju stabilni zbog stalne potražnje za njihovim proizvodima, čak i u periodima ekonomske nestabilnosti.

Šta je CFD trgovanje?

[CFD trgovanje](#) se definiše kao „kupovina i prodaja CFD-ova“, pri čemu „CFD“ znači „ugovor za razliku“. CFD-ovi su derivati jer vam omogućavaju da špekulišete na finansijskim tržištima kao što su akcije, devizni kurs, indeksi i roba bez potrebe da preuzmete vlasništvo nad osnovnom imovinom.

Umjesto toga, kada trgujete CFD-om, pristajete da razmjenjujete razliku u cijeni sredstva od trenutka kada je ugovor otvoren do kada je zatvoren. Jedna od glavnih prednosti CFD trgovanja je to što možete spekulirati o kretanju cijena u bilo kom smjeru, sa profitom ili gubitkom koji ostvarite u zavisnosti od toga u kojoj meri je vaša prognoza tačna.

Kratka istorija CFD-a

Prvi CFD-ovi razvijeni su početkom 1990-ih u Londonu i zasnovani su na razmjeni akcija. Njima se trgovalo uz maržu i bili su oslobođeni lokalnog poreza u Velikoj Britaniji - takse. U početku su ih koristili samo hedž fondovi i veliki institucionalni trgovci koji su željeli da zaštite svoju izloženost akcijama. Nekoliko godina kasnije, počeli su da ih koriste pojedinačni trgovci, koji su zaista cijenili korist od mogućnosti da trguju uz pomoć leveridža.

Odgovarajući na porast potražnje za CFD-ovima, provajderi su predstavili proizvode koji uključuju ne samo akcije koje se kotiraju na Londonskoj berzi, već i indekse, globalne akcije, robu, obveznice i valute. Pored toga, odlučili su da prošire svoje usluge u inostranstvu – u julu 2002. CFD-ovi su prvi put uvedeni u Australiji, a kasnije i u nizu drugih zemalja. Do 2007. godine ugovorima za razliku se trgovalo samo na vanberzanskom tržištu, ali je 5. novembra 2007. Australijska berza hartija od vrednosti (ASKS) uvrstila CFD-ove kojima se trguje na berzi na listi 50 najboljih australijskih akcija.

Kako trgovati CFD-ovima za zlato?

ČINJENICA: Vodeći svjetski referentni fjučers ugovor za zlato iznosi skoro 27 miliona unci dnevno.

U CFD trgovanju, zlato je obično upareno sa USD, a par se zove XAUUSD. To znači da je pažljivo praćenje USD i kretanja u američkoj ekonomiji neophodno kada tražite dobru priliku za trgovinu CFD-om na zlato. CFD-ovi na zlato se ne razlikuju od bilo kojih drugih CFD-ova, ali baš kao i drugi CFD-ovi na robu, trgovanje zlatom ima svoje razlike.

Primjena uravnotežene mješavine fundamentalne i tehničke analize sa malo pažnje na raspoložene tržišta je najbolji pristup i pružiće vam najprofitabilnije prilike za ulazak. Informacije prikupljene iz ovih analiza pomoći će vam da procijenite vjerovatnoću kretanja na tržištu u vašu korist.

Kada su valutna i berzanska tržišta nestabilna, investitori imaju tendenciju da biraju sigurne opklade kao što je zlato. To može dovesti do povećanja cijene zlata. Ali pošto mi trgujemo CFD-ovima za zlato, a ne samim zlatom, nema razloga da ne iskoristite i smanjenje cijene zlata. Pazite na promjene cijena na berzama jer one imaju značajan uticaj i na cijene zlata.

Kada trgovati CFD-ovima na zlato

Obično je najbolje vrijeme za trgovinu zlatom kada se tržišne sesije preklapaju, a volatilnost tržišta dostigne svoj maksimum. Tokom preklapanja tržišta, likvidnost se povećava, što znači da ćete moći da uočite više ulaznih tačaka. Takođe, pazite na saopštenja za ekonomske vijesti koja će potencijalno uticati na USD. Zato što je zlato upareno sa USD.

Prednosti trgovanja CFD-ovima na zlato

Zlato je oduvijek bilo glavna opcija ulaganja kroz istoriju. Ali rizici su uvijek bili uključeni. Takođe, kada kupujete fizičko zlato, vaša jedina opcija je da se nadate da će cijene zlata porasti. CFD trgovanje vam omogućava da ostvarite profit bez obzira na smjer cijena zlata. Osim toga, fizičke cijene zlata ne odražavaju stvarnu vrijednost zlata pošto su cijene uvećane na prodaji.

Na CFD tržištima, zlato nudi veću volatilnost od tradicionalnih valutnih parova. I dugoročno i kratkoročno, CFD-ovi na zlato mogu biti profitabilniji za uspješnu trgovinu.

Još jedna prednost zlatnih CFD-ova je da su odlični za diversifikaciju vašeg portfelja! Zapamtite, jedno od „zlatnih pravila“ upravljanja rizikom u CFD trgovanju je diversifikacija. Nikada ne stavljajte sva jaja u istu korpu. Čak i ako više volite da trgujete valutnim parovima, uvijek je pametno investirati u druge instrumente da biste umanjili rizike.

Trgovanje CFD-ovima na zlato

CFD-ovima se trguje između pojedinačnih trgovaca i dobavljača CFD-ova. Oni nisu standardizovani – svaki CFD provajder može da odredi svoje uslove za kontakt, ali ipak imaju mnogo toga zajedničkog. Vi „igrate“ protiv regulatora, ali dok koristite njihove „igračke“. Vi se kladite sa CFD provajderom na buduću cijenu. Drugim rečima, kupovinom CFD-a na zlato, ulazite u ugovor sa regulatorom tržišta koji se nalazi na drugoj strani.

Kupovinom CFD-a na zlato ne kupujete osnovnu robu – u ovom slučaju zlato, ali su CFD-ovi na zlato i pored toga direktno povezani sa cijenom zlata.

Ugovori za razliku nemaju datum isteka – pozicija se zatvara kada se izvrši obrnuta trgovina i u tom trenutku se obračunava dobit ili gubitak.

Naknade

Provajderi CFD-a mogu da naplaćuju brojne naknade, koje mogu uključivati bid-ask spread, proviziju (obično procenat veličine pozicije), naknade za otvorenu poziciju u toku noći, kao i naknade za upravljanje nalogom.

ČINJENICA: Vrijeme dana kada se zlatom najviše trguje je oko 15:00 – 23:00 (GMT+3).

Margin trading i leveridž

CFD-ovi su instrumenti kojima se trguje uz marginu. CFD trgovci stoga moraju uvijek održavati minimalni nivo marže. U slučaju da deponovani iznos novca padne ispod propisanog minimalnog nivoa, upućuju se Margin Call i trgovci moraju ili da pokriju ove marže, ili se njihove pozicije likvidiraju.

Uobičajena stopa marže se kreće od 0,5% do 30%. Ovo omogućava trgovcima da iskoriste prednost leveridža – njihovi potencijalni gubici ili profiti mogu biti značajno uvećani. U slučaju margine od 0,5% oni će biti uvećani 200 puta.

Postoje dvije vrste margina:

- Početna marža, koja se takođe naziva i depozit (između 3% i 30% za akcije i 0,5% - 2% za indekse, devize i robu). Početna margina Limit Prime je 5%.
- Varijaciona marža (označavanje tržišnih rezultata kretanja cijena – oni mogu imati negativan ili pozitivan uticaj na stanje gotovine trgovca)

Tržišni rizik – CFD-ovi su ugovori za plaćanje razlike između ulazne i izlazne cijene. Pošto se njima trguje uz marginu, leveridž značajno povećava ovu vrstu rizika.

Rizik prevremene likvidacije – u slučaju nepovoljnih kretanja cijena može biti potrebna dodatna marža varijacije da bi se održao nivo marže. CFD trgovci mogu biti zamoljeni da deponuju dodatni novac u vrlo kratkom roku. Ako sredstva nisu obezbijeđena na vrijeme, provajder može zatvoriti poziciju sa gubitkom.

Rizik druge strane – čak i ako se cijena kreće u željenom pravcu, trgovac može izgubiti, ako druga strana ne ispunjava finansijske obaveze ili je nesolventna. Smatra se da trgovanje CFD-ovima sa regulisanim brokerskim kompanijama ima manji rizik druge ugovorne strane.

Kakav se uticaj na cijenu zlata očekuje?

Očekujemo da će cijene zlata biti podržane u trenutnom okruženju, ali da će takođe biti dosta nestabilnosti cijena. Razlozi za ovo gledište su sledeći.

Veća inflaciona očekivanja i niži realni prinosi su pozitivni za zlato kao što je gore pomenuto. Dakle, investitori će nastaviti da kupuju zlato kao zaštitu od inflacije. Ali kako će Fed nastaviti svoju politiku, takođe očekujemo veći dolar, bogatstvo zlata će uglavnom biti pozitivno u odnosu na druge valute osim dolara. Oni će vjerovatno više voljeti fizičko zlato od nefizičkog. Ali veliki rizik, pa čak i panika na tržištu obično nije pozitivno okruženje za cijene zlata (sjetite se agresivne rasprodaje tokom panike kovida u martu 2020.).

Kada postoji panika na tržištu, investitori likvidiraju većinu pozicija i kupuju najlikvidnija sredstva kao što su američki dolar i japanski jen. Oni će vjerovatno prodavati i špekulativne zlatne pozicije kao što su ETF-ovi i drugi instrumenti, a ove pozicije su izuzetno velike.

U međuvremenu, neki investitori će nastaviti da kupuju fizičko zlato ili pozicije zlata sa fizičkom isporukom za skladištenje i argument transakcije. Verovatno je da je uticaj likvidacije pozicije špekulativnih pozicija zlata veći od fizičke kupovine drugih investitora. Uprkos nižim cijenama zlata, očekuje se povećanje premije između fizičkog zlata i nefizičkog zlata. Konačno, smatramo da se nestašica zlata na tržištu vjerovatno neće dogoditi kao ni niske cijene viđene nekada su druge robe u pitanju .

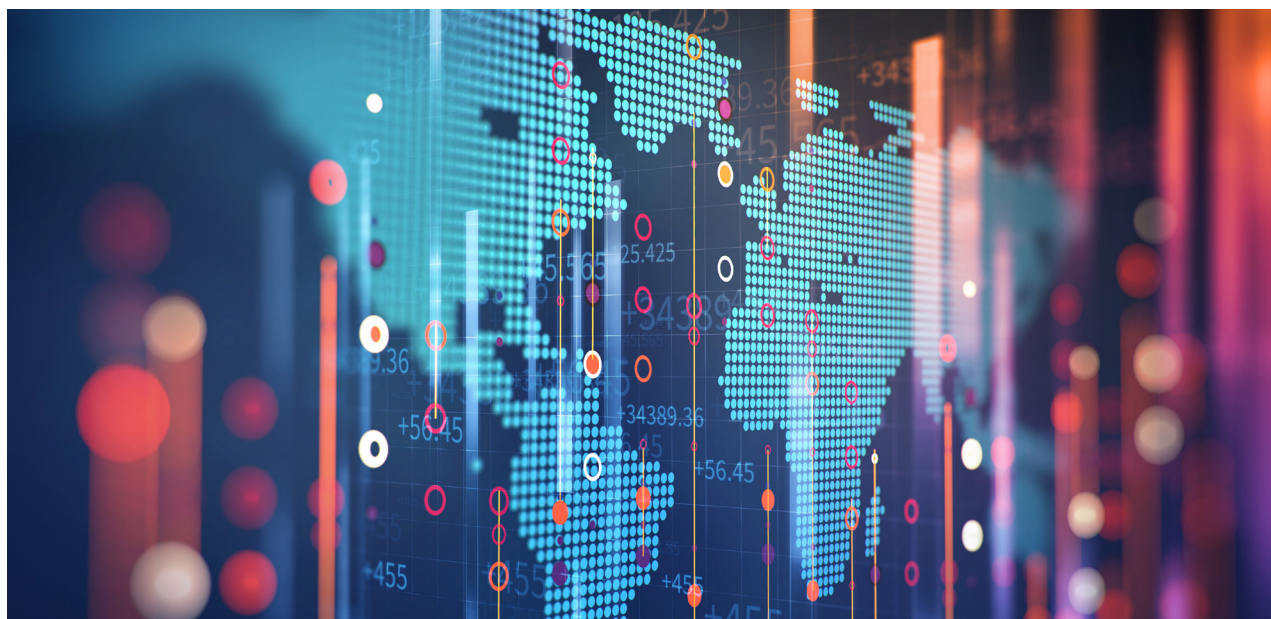
Sve zajedno, očekujemo volatilitnost cijena na tržištu zlata i naše nove prognoze cijene zlata za kraj 2022. i kraj 2023. godine iznose 2.000 USD po unci.

Trgovanje zlatom preko CFD-a

CFD-ovi na zlato su među najčešće kojima se trguje i stoga jedna od najlikvidnijih roba kojima možete trgovati, a prednost toga je što je spread manji i trebalo bi da možete lako da ulazite i izlazite iz pozicija, bez obzira na veličinu trgovine. Imajte na umu da je zlato veoma promenljivo i da su dnevni rasponi trgovanja od 40 dolara uobičajeni na dan trgovanja.

U zavisnosti od toga kako i gdje trgujete, naći ćete varijacije dostupnih CFD-ova za zlato. Na primjer, možete uzeti CFD preko spot cijene zlata ili možete izabrati da trgujete CFD-om na osnovu fjučers cijene zlata. Obično postoje standardne veličine ugovora kao što su 10 unci ili 100 unci zlata, kao i mini ugovori na 1/10 standardne veličine.

Bez obzira na veličinu CFD ugovora, profit (ili gubitak) koji ostvarujete dolazi direktno od promjene vrijednosti te količine zlata. Marža, ili iznos koji vam je potreban za kupovinu ugovora, može biti samo 3% vrijednosti. Biće vam naplaćena naknada za svaki dan kada držite CFD, kao da ste pozajmili novac od brokera da biste kupili punu količinu. Ako cijena padne, a imate dugu poziciju, možda ćete dobiti i Margin Call, što je nalog vašeg brokera da podnese sredstva za pokrivanje vaših gubitaka do danas.

Primjeri

Da bismo vam pomogli da bolje razumijete potencijalnu dobit od trgovanja zlatom, daćemo vam dva jednostavna primjera pozicionirana u prošlosti, koristeći tačne podatke i uslove trgovanja koje nudi kompanija Limit Prime.

Primjer 1

22.02.2022: Cijena zlata je iznosila oko **\$1910**

Samo par dana kasnije, 24.02. 2022, je **porasla na oko \$1970.**

To znači da su investitori u periodu od samo dva dana, uz uloženih \$38,2 na količinu od 0,02 lota imali priliku **da potencijalno zarade \$120.**

Primjer 2

01.01.2022: Cijena zlata iznosila je **\$1800**

Par mjeseci kasnije **08.03.2022 porasla je na \$2040**

To znači da su investitori imali priliku da za par mjeseci, uz uloženi **nepunih \$100 na količinu od 0.08 lotova, da potencijalno zarade \$1920.**

*Ove kalkulacije napravljene su u skladu sa uslovima koje je omogućila kompanija [Limit Prime](https://www.limitprime.com), a koji su bili aktuelni na pomenutim datumima.

Uslovi trgovanja: Limit Prime Securities

Ispod možete pronaći uslove trgovanja koje LPS omogućava svojim klijentima pri trgovanju CFD zlata.

Proizvod	MT5 simbol	Veličina lota	Leveridž za Crnu Goru	Leveridž za ostale zemlje	Dnevna stopa long pozicije	Dnevna stopa short pozicije	GRUPE			
							STANDARD	SILVER	GOLD	PLATINUM
Zlato	XAUEUR	100 unci	1:100	1:150	-0.0277%	-0.0277%	90	73	55	38
Zlato	XAUUSD	100 unci	1:100	1:150	-0.0277%	-0.0277%	90	70	50	31

Ako još uvijek imate nedoumica o zlatu i trgovanju istim, možete zakazati besplatan poziv na [ovom linku](#) i dobićete odgovor na svako vaše pitanje od tima naših stručnjaka.

Ukoliko želite da započnete sa trgovanjem odmah, to možete učiniti na vrlo jednostavan način - [otvaranjem pravog naloga](#) za trgovanje kod licenciranog investicionog društva [Limit Prime Securities](#). Trgovanje možete započeti sa samo 100 EUR, uz ekspertsku podršku tima naše kompanije.

Ova kompanija je regulisana od strane Komisije za tržište kapitala Crne Gore i kroz svoju platformu vam nudi direktan pristup svjetskim berzama i trgovanje najatraktivnijim finansijskim instrumentima.